

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U003922

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 15-10-2025

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дурач Ольга Анатоліївна

2. Olga Durach

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 55812 Право (081 Право)

Дата захисту:

Спеціальність за освітою: Правознавство

Місце роботи здобувача: Немає

Код за ЄДРПОУ: 0

Місцезнаходження: 00000

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 11078

Повне найменування юридичної особи: Державна наукова установа "Інститут інформації, безпеки і права Національної академії правових наук України"

Код за ЄДРПОУ: 25959933

Місцезнаходження: провулок Несторівський, Київ, 04053, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія правових наук України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Академічний

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Державна наукова установа "Інститут інформації, безпеки і права Національної академії правових наук України"

Код за ЄДРПОУ: 25959933

Місцезнаходження: провулок Несторівський, Київ, 04053, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія правових наук України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Академічний

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.71.31

Тема дисертації:

1. Організаційно-правові засади діяльності судів загальної юрисдикції України в умовах воєнного стану
2. Organizational and Legal Foundations of the Activity of Courts of General Jurisdiction of Ukraine

Реферат:

1. Метою дисертаційного дослідження є визначення ключових аспектів та проблем організаційно-правового забезпечення функціонування судів загальної юрисдикції в умовах воєнного стану, а також пошук ефективних шляхів їх вирішення. Особливу увагу приділено розробці практично орієнтованих пропозицій щодо вдосконалення чинного законодавства без необхідності масштабних правових трансформацій. Запропоновані автором підходи відзначаються оперативністю впровадження, мінімізацією фінансових витрат і відповідають актуальним потребам суспільства в умовах воєнного часу. У роботі розкрито зміст судової влади та визначено місце судів загальної юрисдикції в системі судоустрою України. Підкреслено, що

ці суди забезпечують розгляд переважної більшості справ і виконують ключову роль у реалізації правосуддя. Розглянуто еволюцію організаційно-правових засад їхньої діяльності, із урахуванням історичних, законодавчих і функціональних змін. На основі міждисциплінарного підходу досліджено вплив особливих правових режимів воєнного та надзвичайного стану на організацію діяльності судів загальної юрисдикції. Визначено, що зазначені режими призводять до істотної трансформації умов здійснення правосуддя: зміни територіальної юрисдикції судів, релокації установ, часткового або повного припинення роботи в окремих регіонах, ускладнення доступу до правосуддя, порушення строків розгляду справ, обмеження участі сторін у процесі, ризиків для життя учасників проваджень тощо. У роботі акцентовано увагу на особливостях розгляду справ про міжнародні злочини – воєнні злочини, злочини проти людяності та геноцид – у національних судах України. Проаналізовано існуючі нормативні обмеження, проблеми кваліфікації та юрисдикції, відсутність належної спеціалізації суддів і прокурорів, а також виклики, пов'язані з доведенням складу злочинів та можливістю розгляду справ заочно (*in absentia*). Зроблено висновок про необхідність гармонізації положень Кримінального кодексу та Кримінального процесуального кодексу України із міжнародними стандартами, зокрема Римським статутим Міжнародного кримінального суду. Особливу увагу приділено аналізу позитивного досвіду держав Європейського Союзу та НАТО у сфері забезпечення ефективного функціонування судів в умовах надзвичайних правових режимів. Вивчено інструменти, що застосовуються в цих країнах, зокрема електронне судочинство, дистанційні судові засідання, спеціалізовані структури військової юстиції, тимчасова зміна юрисдикції тощо. Зазначено, що багато з таких рішень можуть бути адаптовані до українських реалій. Дисертанткою обґрунтовано доцільність створення в Україні військових судів як елементу реформування судової системи в умовах воєнного стану. Визначено, що ці суди можуть діяти як частина системи судів загальної юрисдикції на підставі спеціального законодавства, без необхідності внесення змін до Конституції України. Запропоновано модель їх створення, організації та функціонування з дотриманням принципів незалежності, об'єктивності та підконтрольності. У межах дослідження розроблено конкретні пропозиції щодо вдосконалення законодавства, що регулює організацію діяльності судів загальної юрисдикції. Запропоновано: впровадження правового механізму дистанційного судочинства; визначення поняття «простою суду» та порядок дій у разі його настання; нормативне врегулювання релокації судів; закріплення нових процесуальних інститутів для розгляду справ заочно (*in absentia*); створення спеціалізованих судів або судових палат для розгляду справ про міжнародні злочини. Окремо сформульовано авторські визначення таких понять, як: «дистанційна організація роботи суду», «тимчасова релокація суду», «простій суду» в контексті забезпечення безперервності судової влади. Зроблено висновок, що судова система України має бути трансформована відповідно до викликів сучасної війни та післявоєнної відбудови, з акцентом на гнучкість, спеціалізацію, цифровізацію та гарантування прав людини. Ключові слова: судова система, судоустрій, судочинство, суди загальної юрисдикції, національна безпека, військове право, воєнний стан, військова юстиція, військові суди, міжнародні злочини, військові злочини, дистанційне судочинство.

2. This approach was chosen to clarify the object of study and to ensure a consistent understanding of the range of courts whose organizational and legal foundations of activity are the subject of academic analysis. The aim of the dissertation is to identify the key aspects and problems of the organizational and legal support for the functioning of courts of general jurisdiction under martial law, as well as to find effective ways of addressing them. Particular attention is given to developing practice-oriented proposals for improving current legislation without the need for large-scale legal transformations. The approaches proposed by the author are characterized by the speed of implementation, minimal financial costs, and alignment with the urgent needs of society during wartime. The work reveals the essence of judicial power and determines the place of courts of general jurisdiction in the judicial system of Ukraine. It is emphasized that these courts handle the vast majority of cases and play a key role in the administration of justice. The evolution of the organizational and legal foundations of their activity is examined, taking into account historical, legislative, and functional changes. Using an interdisciplinary approach, the study explores the impact of special legal regimes of martial and emergency law on the organization of courts of general jurisdiction. It is determined that these regimes lead to significant transformations in the conditions of justice

administration, such as changes in territorial jurisdiction, relocation of institutions, partial or complete suspension of operations in certain regions, complications in access to justice, delays in case consideration, restrictions on party participation in proceedings, and risks to the lives of trial participants. The dissertation focuses on the specifics of adjudicating cases involving international crimes—war crimes, crimes against humanity, and genocide—in national courts of Ukraine. It analyzes existing legal limitations, problems of qualification and jurisdiction, lack of proper specialization of judges and prosecutors, as well as challenges related to proving the elements of such crimes and the possibility of conducting trials in absentia. It is concluded that there is a need to harmonize the provisions of the Criminal Code and the Criminal Procedure Code of Ukraine with international standards, in particular the Rome Statute of the International Criminal Court. Special attention is paid to analyzing the positive experience of European Union and NATO member states in ensuring the effective functioning of courts under special legal regimes. Tools used in these countries—such as electronic justice, remote court hearings, specialized structures of military justice, and temporary changes in jurisdiction—are examined. It is noted that many of these solutions can be adapted to Ukrainian realities. The author substantiates the feasibility of establishing military courts in Ukraine as part of reforming the judicial system under martial law. It is determined that such courts may operate as part of the system of courts of general jurisdiction on the basis of special legislation, without the need for amendments to the Constitution of Ukraine. A model for their creation, organization, and functioning is proposed, ensuring adherence to the principles of independence, impartiality, and accountability. Within the research, specific proposals have been developed for improving legislation regulating the organization of courts of general jurisdiction. The author proposes: introducing a legal mechanism for remote court proceedings; defining the concept of “court downtime” and the procedure for action in such cases; legally regulating the relocation of courts; introducing new procedural institutions for conducting trials in absentia; creating specialized courts or judicial chambers for handling international crime cases. The author has also formulated original definitions of such concepts as “remote organization of court work,” “temporary relocation of a court,” and “court downtime” in the context of ensuring the continuity of judicial power. It is concluded that the judicial system of Ukraine must be transformed in accordance with the challenges of modern warfare and post-war reconstruction, with an emphasis on flexibility, specialization, digitalization, and the protection of human rights. The research results have both theoretical and practical significance. They may be applied in legislative drafting, judicial reform development, improvement of judicial practice, training of judges and court staff, as well as in academic and educational activities. Key words: judicial system, judicial system, judicial proceedings, courts of general jurisdiction, national security, military law, martial law, military justice, military courts, international crimes, war crimes, remote judicial proceedings.

Державний реєстраційний номер ДіР: 0123U100417

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Durach O.A. Organization of the work of courts during the state of martial. Ensuring access to justice // Mangora T.V., Lukianova M.D., Durach O., Demianchuk Y.V., Tomliak T., Chemyschuk N.V., Pohuliaiev O.I., Dzeveliuk A., Kaidashov V., Pravdiuk A., Pravdiuk M., Skichko I. Actual problems of modern development of the state and law. Monograph. – Primedia eLaunch, Boston, USA, 2022. – 392 p., section 2, P. 40–71. <https://isg-konf.com/wp-content/uploads/2022/10/Monograph/979-8-88831-920-8/979-8-88831-920-8.pdf>.

- 2. Durach O.A. Current issues of restoration of the work of military courts in the post-war period // Boiko Y., Bogatchuk S., Levchuk K., Belkin I., Manhora V., Manhora T., Durach O., Makarov Z. Ukraine is modern. Scientific studies of the past and present. Monograph. – Primedia eLaunch, Boston, USA, 2023. – 298 p. section 7, P. 207-235. <https://isg-konf.com/wp-content/uploads/2023/Q2/Monograph/979-8-88896-532-0/979-8-88896-532-0.pdf>
- 3. Дурач О.А. Проблемні питання відновлення роботи військових судів в умовах дії воєнного стану в Україні. С. 493-495. Юридичний науковий електронний журнал – електронне наукове фахове видання юридичного факультету Запорізького національного університету. Вип. № 10, 2024. УДК 347.79. DOI <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2024-10/113>. http://www.lsej.org.ua/10_2024/115.pdf
- 4. Дурач О.А. Міжнародний досвід дистанційної організації роботи судів та можливість його імплементації в Україні. С. 116-120. Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». Серія: «Юридичні науки». Вип. № 10 (80) жовтень 2024. УДК 347.79. DOI: 10.25313/2520-2308-2024-10-10421. <https://www.inter-nauka.com/uploads/public/17328255771524.pdf>
- 5. Дурач О.А. Цифровізація суду як шлях до запровадження дистанційної роботи судів загальної юрисдикції в умовах воєнного стану/ Інформація і право. – 2024. – № 4 (51). С.265-277 <file:///C:/Users/user/Downloads/318164-%D0%A2%D0%B5%D0%BA%D1%81%D1%82%20%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%96-737324-1-10-20241217.pdf>
- 6. Дурач О.А. Проблемні питання судового розгляду військових кримінальних правопорушень. С.75-78. Матеріали науково-практичної конференції. Нормативно-правова інформація і парламентський контроль: матеріали наук.-практ. конф. (Київ, 21 верес. 2023 р.)/ наук, керівник конф.: Д. В. Ланде ; упор.: В. М. Фурашев, А. І. Нижник, С. О. Дорогих ; ДНУ «Ін-т інформ., безпеки і права Нац. академії правових наук України». – Київ, 2023. – 118 с. ISBN 978-617-8395-12-4.
- 7. Дурач О.А. Захист інформації під час дистанційної організації роботи суду. с. 149-155. Матеріали наук.-практ. конф. (Київ, 22 листоп. 2024 р. Україна в умовах соціальної та цифрової трансформації: шляхи до сталого розвитку та повоєнної відбудови / упоряд.: В. М. Фурашев, М. В. Дубняк, С. О. Дорогих; ДНУ «Інститут інформації, безпеки і права Національної академії правових наук України». – Київ; Одеса : Фенікс, 2024. – 348 с. ISBN 978-617-8430-36-8.

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези; проекти нормативно-правових документів; аналітичні матеріали

Соціально-економічна спрямованість: судова реформа, удосконалення судової практики в умовах воєнного стану.

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0123U100417

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Беланюк Марина Василівна

2. Belanuk Maryna V.

Кваліфікація: к. ю. н., с.д.

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державна наукова установа "Інститут інформації, безпеки і права Національної академії правових наук України"

Код за ЄДРПОУ: 25959933

Місцезнаходження: провулок Несторівський, Київ, 04053, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія правових наук України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Академічний

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів**Офіційні опоненти****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Шкуропацький Олександр Іванович

2. Oleksandr I. Shkuropatskyi

Кваліфікація: к. ю. н., 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: ORCID: 0000п0002п4

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Галузевий

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шопіна Ірина Миколаївна

2. Iryna M. Shopina

Кваліфікація: д.ю.н., професор, 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3334-7548

Додаткова інформація: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57210888060>

Повне найменування юридичної особи: Львівський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571995

Місцезнаходження: вул. Городоцька, Львів, 79007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Доронін Іван Михайлович

2. Ivan M. Doronin

Кваліфікація: д. ю. н., доц., 12.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державна наукова установа "Інститут інформації, безпеки і права Національної академії правових наук України"

Код за ЄДРПОУ: 25959933

Місцезнаходження: провулок Несторівський, Київ, 04053, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія правових наук України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Академічний

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Карпенко Микола Іванович

2. Mykola I. Karpenko

Кваліфікація: Доктор юридичних наук, доц., 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державна наукова установа "Інститут інформації, безпеки і права Національної академії правових наук України"

Код за ЄДРПОУ: 25959933

Місцезнаходження: провулок Несторівський, Київ, 04053, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія правових наук України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Академічний

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Богущкий Павло Петрович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Богущкий Павло Петрович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Беланюк М.В.

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна